

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำนักงานภาคเหนือ

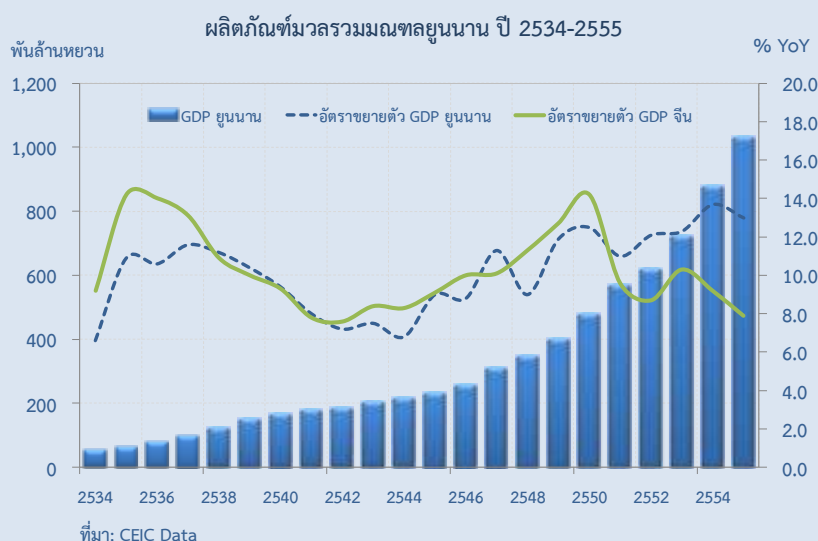
รายงานเศรษฐกิจและการเงินมณฑลยูนนาน
สาธารณรัฐประชาชนจีน
ปี 2555

รายงานเศรษฐกิจและการเงินมณฑลยูนนาน ปี 2555¹

บทสรุป

ภาวะเศรษฐกิจการเงินมณฑลยูนนาน ปี 2555 ขยายตัวในอัตราชะลอลง เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยภาคการส่งออกหดตัวต่อเนื่อง จากตลาดส่งออกสำคัญในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของมณฑลยูนนาน ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า 1,031.0 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 17.8 (ราคาคงที่ขยายตัวร้อยละ 13.0) ด้านอุปทานขยายตัวจากภาคการเกษตรตามสภาพอากาศเอื้ออำนวย และภาคการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวเอเชีย สำหรับด้านอุปสงค์ขยายตัวในอัตราชะลอลง ตามการบริโภคภาคเอกชน สำหรับการลงทุนสินทรัพย์ถาวรยังขยายตัวจากการลงทุนสาธารณูปโภคของภาครัฐ ด้านเสถียรภาพในประเทศ การจ้างงานอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราเงินเฟ้อชะลอตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เงินฝักและเงินให้สินเชื่อยังขยายตัวดี

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมณฑลยูนนาน ณ ราคาประจำปี ปี 2555 มีมูลค่า 1,031.0 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 17.8 ในขณะที่อัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.0 (ประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8) จำแนกเป็นการเพิ่มขึ้นของการผลิตขั้นต้น (เกษตร ป่าไม้ ปศุสัตว์ และประมง) ร้อยละ 6.7 การผลิตขั้นที่สอง (การผลิตอุตสาหกรรม เหมืองแร่ ไฟฟ้า น้ำ ก๊าซ และก่อสร้าง) ร้อยละ 16.2 และการผลิตขั้นที่สาม (อื่นๆ) ร้อยละ 11.4 โดยปี 2555 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 15.2 เป็น 22,195.0 หยวน

¹ ด้วยข้อจำกัดของข้อมูลโปรดดู Concept ข้อมูลเครื่องชี้เศรษฐกิจในหน้า 9

ภาคเกษตรกรรม

ปี 2555 ผลผลิตภาคเกษตรของมณฑลยูนนานมีมูลค่า 165.5 พันล้านหยวน ขยายตัวตามราคาคงที่ในเกณฑ์ร้อยละ 6.7 ซึ่งสูงกว่าที่คาดการณ์ จากปริมาณเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ ส่งผลให้ปี 2555 รายได้เกษตรกรเฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.7 เป็น 5,417 หยวน

ภาคอุตสาหกรรม

ปี 2555 ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมมณฑลยูนนานเพิ่มขึ้นตามราคาคงที่ร้อยละ 15.1 เป็น 345.1 พันล้านหยวน ประกอบด้วย อุตสาหกรรมเบาขยายตัวร้อยละ 17.1 และอุตสาหกรรมหนักขยายตัวร้อยละ 14.4 ซึ่งสัดส่วนอุตสาหกรรมหนักต่ออุตสาหกรรมเบาเท่ากับร้อยละ 56.0 : 44.0

อุตสาหกรรมสำคัญของมณฑลที่เติบโต ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.3 อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม เหล้า และชา เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.2 อุตสาหกรรมผลิตยารักษาโรค เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.6 อุตสาหกรรมแปรรูปโลหะที่ไม่ใช่เหล็ก เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.5 อุตสาหกรรมแปรรูปถ่านหิน (ถ่านโค้ก) เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.2 อุตสาหกรรมยาสูบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์วัสดุเคมีและเคมีภัณฑ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 การผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.2 จากพลังงานความร้อน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.1 และจากพลังงานน้ำ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 ส่วนอุตสาหกรรมเหมืองแร่และถ่านหินเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3

การท่องเที่ยว

ปี 2555 มณฑลยูนนานมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.2 เป็น 170.3 พันล้านหยวน สูงกว่าเป้าหมายที่คาดไว้ 65.0 ล้านหยวน ส่งผลให้ภาคการค้าเติบโตตามไปด้วย โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในมณฑลจำนวน 200.9 ล้านคน โดยเป็นนักท่องเที่ยวในประเทศจีนถึง 196.3 ล้านคน (สัดส่วนร้อยละ 97.0) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 20.2 ส่วนใหญ่มาจากมณฑลเสฉวน ปักกิ่ง ฉงชิ่ง เซียงไฮ้ กวางตุ้ง และกัวโจว ที่เหลือเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 4.6 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.8

สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณครึ่งหนึ่งมาจากเอเชียซึ่งมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 17.2 และมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง ส่วนนักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่น เกาหลี ยุโรป สหรัฐอเมริกา ยังคงมีต่อเนื่อง แม้จะมีปัญหาเศรษฐกิจในยุโรปและอเมริกา โดยนักท่องเที่ยวยุโรปเพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.7 เป็น 7.0 แสนคน สหรัฐอเมริกา เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.5 เป็น 2.4 แสนคน และเอเชียเนียบเพิ่มขึ้น ร้อยละ 26.6 เป็น 95,000 คน

แนวโน้มภาวะการท่องเที่ยวมณฑลยูนนานปี 2556 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.0 เป็น 4.8 ล้านคน จากนักท่องเที่ยวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ ฮองกง มาเก๊า และไต้หวัน เป็นสำคัญ ส่วนนักท่องเที่ยวในประเทศจีนคาดว่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 15.0 เป็น 230.0 ล้านคน สำหรับรายได้จากการท่องเที่ยวคาดว่าจะเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20.0 เป็น 200.0 พันล้านหยวน

การบริโภคภาคเอกชน

ปี 2555 การค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคมณฑลยูนนานมีมูลค่า 354.2 พันล้านหยวน ขยายตัวจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 18.0 โดยในเขตเมืองเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.3 เป็น 284.7 พันล้านหยวน และในเขตชนบทเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 เป็น 69.4 พันล้านหยวน

สินค้าอุปโภคบริโภคที่มีการเติบโตอย่างมาก ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.5 น้ำมันพืช อาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.6 เครื่องประดับมีค่าและอัญมณี (ทอง เงิน หยก ไข่มุก) เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.5 เครื่องแต่งกายและสิ่งทอ (เสื้อผ้า รองเท้า หมวก) เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.9

สำหรับการค้าส่งขยายตัวร้อยละ 15.5 เป็น 276.5 พันล้านหยวน และธุรกิจที่พักร้านอาหารและเครื่องดื่มขยายตัวร้อยละ 18.1 เป็น 51.2 พันล้านหยวน

การลงทุน

การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรปี 2555 มีมูลค่า 755.4 พันล้านหยวน ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 27.3 โดยภาคเอกชนมีบทบาทเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 44.1 ประกอบด้วย การลงทุนสำหรับการผลิตขั้นต้น ขยายตัวร้อยละ 46.1 มูลค่า 14.3 พันล้านหยวน การลงทุนสำหรับการผลิตขั้นที่สอง ขยายตัวร้อยละ 29.3 มูลค่า 253.0 พันล้านหยวน การลงทุนสำหรับการผลิตขั้นที่สาม ขยายตัวร้อยละ 25.8 มูลค่า 488.0 พันล้านหยวน

การลงทุนของภาคการผลิตสำคัญมีมูลค่า 181.8 พันล้านหยวน ขยายตัวร้อยละ 29.9 จากการลงทุนในระบบชลประทาน สิ่งแวดล้อม และสาธารณูปโภคร้อยละ 50.1 มูลค่า 76.3 พันล้านหยวน การลงทุนด้านการศึกษา ร้อยละ 46.7 มูลค่า 18.5 พันล้านหยวน และการลงทุนในอุตสาหกรรมร้อยละ 29.5 มูลค่า 252.6 พันล้านหยวน

สำหรับการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.2 เป็น 178.2 พันล้านหยวน ซึ่ง **ภาครัฐได้ออกมาตรการควบคุมราคาอสังหาริมทรัพย์เพื่อป้องกันภาวะฟองสบู่** โดยการปรับเพิ่มอัตราสำรองเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพื่อจำกัดการให้สินเชื่อ การควบคุมสินเชื่อที่อยู่อาศัยหลังที่สอง และมาตรการด้านภาษีสำหรับการโอนที่อยู่อาศัยที่มีระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ต้องชำระภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีการขาย เป็นต้น ส่งผลให้พฤติกรรมการซื้อเพื่อเก็งกำไรในอสังหาริมทรัพย์ลดลง และราคาอสังหาริมทรัพย์ที่เคยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทยอยปรับลดลง

ภาคการค้า

ปี 2555 รัฐบาลมณฑลยูนนานจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 20.4 เป็น 133.8 พันล้านหยวน ประกอบด้วย รายได้จากภาษีเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.6 เป็น 106.4 พันล้านหยวน และรายได้ที่มีใช้ภาษีร้อยละ 19.6 เป็น 27.4 พันล้านหยวน

ด้านรายจ่ายภาครัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0 เป็น 357.3 พันล้านหยวน รายจ่ายที่สำคัญได้แก่ ด้านชลประทาน การก่อสร้างรถไฟ และการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

การค้าต่างประเทศ

ปี 2555 มูลค่าการค้าต่างประเทศของมณฑลยูนนาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.0 เป็น 21,005.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จากการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 67.6 (สูงที่สุดของประเทศ) เป็น 10,990.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ ทอง โลหะมีค่า และสินค้าเกษตร เช่น น้ำมันปาล์ม งามายพาราไมท์ ท่อน ดีบุกและผลิตภัณฑ์จากดีบุก เป็นต้น

สำหรับการส่งออกของมณฑลยูนนานเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 เป็น 10,020.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ประกอบด้วย สินค้าเกษตร 2,040.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 20.4 และอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้า 1,670.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ภาคการเงิน

ปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อสถาบันการเงินมณฑลยูนนาน ณ สิ้นเดือน ธันวาคม 2555 ในรูปสกุลเงินหยวน ยังขยายตัวต่อเนื่อง โดยปริมาณเงินฝากของสถาบันการเงินเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนขยายตัวร้อยละ 17.0 เป็น 1,797.8 พันล้านหยวน จากเงินรับฝากองค์กร 944.0 พันล้านหยวน และเงินฝากออมทรัพย์บุคคลธรรมดา เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4 เป็น 774.5 พันล้านหยวน

ปริมาณเงินให้สินเชื่อสถาบันการเงิน ขยายตัวร้อยละ 14.3 เป็น 1,387.0 พันล้านหยวน แบ่งเป็นสินเชื่อระยะสั้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.9 เป็น 397.5 พันล้านหยวน สินเชื่อระยะกลางและยาวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 เป็น 959.3 พันล้านหยวน

ระดับราคา

ดัชนีราคาผู้บริโภคมณฑลยูนนาน ขยายตัวร้อยละ 2.7 ตามราคาอาหารสดเป็นสำคัญ โดยใช้สดเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 อาหารและธัญญาพืชเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8 สินค้าประเภทไขมันและน้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 ส่วนเนื้อสัตว์และสัตว์ปีกลดลงร้อยละ 0.8 สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคนครคุนหมิงขยายตัวร้อยละ 3.1

การจ้างงาน

ปี 2555 มณฑลยูนนานมีอัตราการว่างงานในเขตเมืองร้อยละ 4.0 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีที่สุดในระยะ 10 ปี โดยมีการจ้างงานสำหรับแรงงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานครั้งแรกในเขตเมือง 293,000 คน การจ้างแรงงานที่เคยทำงานมาก่อน 80,000 คน และมีแรงงานรับเงินช่วยเหลือ 1,865 ราย โดยนักศึกษาจบใหม่มีสัดส่วนการมีงานทำร้อยละ 85.1

การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ กับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

แม้ว่าตามสถิติจีนเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยเป็นอันดับสองรองจากประเทศญี่ปุ่น แต่จีนเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ของไทย และเป็นตลาดนำเข้าอันดับสองของไทย อย่างไรก็ตาม หากคิดรวมการค้าระหว่างไทยกับฮ่องกงด้วยแล้ว พบว่าจีนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย เนื่องจากสินค้าส่งออกหลายรายการของไทย ส่งผ่านฮ่องกงก่อนนำเข้าจีน เพื่อความสะดวกในการนำเข้าจีน (ไม่ต้องตรวจโรคพืชและแมลง) และประโยชน์ด้านภาษี ในปี 2555 การค้าระหว่างไทย-จีน (รวมฮ่องกง) มีมูลค่ารวม 78,684.8 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 10.8 แบ่งเป็นการส่งออก 39,996.8 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ และการนำเข้า 38,688.0 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ ไทยเกินดุลการค้าจีน 1,308.8 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ และเริ่มเกินดุลลดลงจากปี 2554 ที่เกินดุล 5,361.4 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ

สำหรับการค้าชายแดนระหว่างภาคเหนือของไทยกับจีนตอนใต้ แม้ประเทศไทยไม่มีพรมแดนติดกับประเทศจีน แต่ก็มีเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างภาคเหนือของไทยกับจีนตอนใต้ทุกรูปแบบ ทั้งการเชื่อมโยงทางแม่น้ำโขง ทางบก และทางอากาศ ทำให้ภาคเหนือของไทยมีการติดต่อกับชายแดนและมีการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างกันมาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันการค้าชายแดนระหว่างภาคเหนือของไทยกับจีนตอนใต้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.9 ของการค้าชายแดนภาคเหนือทั้งหมด โดยการส่งออกสินค้าจากภาคเหนือไปจีนตอนใต้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.0 ของการส่งออกผ่านชายแดนภาคเหนือ ส่วนการนำเข้าสินค้าจากจีนตอนใต้มีสัดส่วนถึงร้อยละ 53.3 ของการนำเข้าผ่านชายแดนภาคเหนือทั้งหมด

สถิติการนำเข้าและส่งออกผ่านด่านศุลกากรภาคเหนือของกรมศุลกากร ปี 2555 การค้าชายแดนระหว่างภาคเหนือกับจีนตอนใต้ มีมูลค่าการค้ารวม 410.8 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 22.1 แบ่งเป็นการส่งออกปี 2555 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 28.0 เป็น 309.7 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ โดยสินค้าส่งออกสำคัญได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ยางพารา ผลไม้สดและแช่แข็ง น้ำมันและไขมันอื่นจากพืช และรถยนต์ประเภทต่างๆ เป็นต้น ด้านการนำเข้าปี 2555 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.9 เป็น 101.1 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ สินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ ผักและผลไม้ สินค้าไม่คงทนอื่นๆ เคมีภัณฑ์อื่นแร่และผลิตภัณฑ์แร่ และเครื่องดื่ม เป็นต้น (ตารางที่ 1) ปี 2555 ภาคเหนือของไทยเกินดุลการค้าจีนตอนใต้ 208.6 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ที่เกินดุลการค้าเพียง 147.4 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ

ตารางที่ 1 สินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างภาคเหนือกับจีนตอนใต้ที่สำคัญ 10 อันดับ

ลำดับ	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า
1	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่น ๆ	ผักและผลไม้
2	ยางพารา	สินค้าไม่คงทนอื่น ๆ
3	ผลไม้สดและแช่แข็ง	เคมีภัณฑ์อื่น ๆ
4	น้ำมันและไขมันอื่น ๆ จากพืช	แร่และผลิตภัณฑ์แร่
5	รถแวนและรถปิกอัพ	เครื่องดื่ม
6	รถยนต์	ผ้าฝ้าย
7	เครื่องจักรและเครื่องจักรกลอื่น ๆ	เครื่องจักรกลและชิ้นส่วนที่ใช้ในอุตสาหกรรม
8	ผลิตภัณฑ์พืชผลอื่น ๆ	เครื่องใช้ในครัวเรือน

ลำดับ	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า
9	เคมีภัณฑ์อินทรีย์	เสื้อผ้า
10	ดอกกล้วยไม้สด	เครื่องจักรกลและชิ้นส่วนที่ใช้ในการเกษตร

ที่มา: กรมศุลกากร

การขนส่งสินค้าจากภาคเหนือของไทยไปจีนในช่วงแรก เป็นการขนส่งทางแม่น้ำโขงผ่านด่านเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เข้าสู่เมืองกวางเหล่ย และจึงถึง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา ซึ่งปริมาณการค้าในช่วงแรกมีไม่มาก ในปี 2540 มูลค่าการค้าระหว่างภาคเหนือของไทยกับจีนตอนใต้มีมูลค่าการค้าเพียง 4.3 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากมีปัญหาด้านการขนส่งสินค้าที่มีทางเลือกในการขนส่งทางแม่น้ำโขงเท่านั้น ซึ่งในระยะแรกแม่น้ำโขงมีเกาะแก่งจำนวนมาก อีกทั้งปริมาณน้ำผันแปรสูง เป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือ ไม่สามารถเดินเรือได้ทุกฤดูกาล และยังเดินทางได้เพียงช่วงเวลากลางวันเท่านั้น

ต่อมารัฐมนตรีคมนาคมของไทย เมียนมาร์ ลาว และจีน สี่ประเทศ ร่วมกันลงนามในความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง (Agreement on the Commercial Navigation on Lancang-Mekong River) เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2543 ณ จังหวัดท่าซี้เหล็ก สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ระบุประเทศภาคีความตกลงจะต้องเปิดให้มีการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขงภายใน 1 ปีหลังจากการลงนามในความตกลงฯ โดยกำหนดให้มีการเดินเรือโดยเสรีระหว่างท่าเรือชื่อهماในจีน และท่าเรือหลวงพระบางในลาวตามข้อกำหนดของความตกลงฯ และระเบียบข้อบังคับที่ประเทศภาคียอมรับร่วมกัน ส่งผลให้การค้าระหว่างไทย-จีนตอนใต้ขยายตัวสูงขึ้นมาก ปี 2550 มีมูลค่าถึง 163.2 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาการเดินเรือพาณิชย์ในช่วงหน้าแล้ง ปริมาณน้ำน้อยขนส่งได้เฉพาะเรือขนาด 60-80 ตัน (จากปกติ 300 ตัน) จึงมีการหารือระหว่างประเทศสมาชิก GMS เพื่อก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางถนน R3 เชื่อมระหว่างไทย-เมียนมาร์-ลาว-จีน โดยเส้นทางแรกที่ก่อสร้างแล้วเสร็จคือเส้นทาง R3W (R3B) ท่าซี้เหล็ก-เชียงตุง-เมืองลา ระยะทาง 254 กิโลเมตร เปิดใช้ตั้งแต่ปี 2547 หลังจากนั้นเมียนมาร์มีปัญหาชนกลุ่มน้อยบริเวณชายแดน จึงทำการปิดด่านการค้าตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ทำให้เส้นทางนี้ใช้ขนส่งสินค้าระหว่างไทย-เมียนมาร์-จีนเพียงบางช่วง อีกทั้งมีค่าใช้จ่ายผ่านด่านสูงมาก ต่อมาไทย ลาว จีน และ Asian Development Bank (ADB) ได้ร่วมมือกันก่อสร้างเส้นทาง R3E (หรือ R3A) โดยไทย จีน และ ADB 3 ฝ่าย ให้เงินกู้กับรัฐบาลลาวเพื่อการก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางสาย R3A บ่อแก้ว-หลวงน้ำทา-บ่อเต็น ระยะทาง 228.3 กิโลเมตร นอกจากนั้นจีนยังก่อสร้างทางด่วนยกระดับ คุณหมิง-โมฮาน ระยะทาง 688 กิโลเมตร โดยในเดือนมีนาคม 2551 ได้มีการเปิดใช้เส้นทาง R3A อย่างเป็นทางการ ทำให้ปัจจุบันมีการเชื่อมต่อเส้นทางระหว่างคุณหมิง-กรุงเทพฯ หรือเส้นทาง R3 ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญที่สุดในการเชื่อมภาคตะวันตกของจีนกับอาเซียน ผ่านลาว และไทย (คุณหมิง-จิ่งหง-โมฮาน-บ่อเต็น-หลวงน้ำทา-ห้วยทราย-เชียงของ-กรุงเทพฯ) ทำให้การคมนาคมขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างไทย-ลาว-จีนมีความสะดวกมากขึ้น ช่วยลดระยะเวลาในการขนส่งจากชายแดนจีนถึงชายแดนไทยเหลือประมาณ 5 ชั่วโมง จากเดิมการเดินทางเรือในแม่น้ำโขงจากจีนมาไทยใช้ระยะเวลา 1 วัน และใช้ระยะเวลาเดินทางจากไทยไปจีน 2 วัน เนื่องจากเป็นการเดินทางเรือทวนกระแสน้ำ

หลังการเปิดใช้เส้นทางคุนหมิง-กรุงเทพฯ (R3) มีระยะทาง 1,861 กิโลเมตร ใช้เวลาในการขนส่งทางรถยนต์ประมาณ 27 ชั่วโมง ปัจจุบันเส้นทางดังกล่าวเป็นหัวใจของเส้นทางการขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวระหว่างไทย ลาว จีน ส่งผลให้สัดส่วนขนส่งสินค้าผ่านเส้นทาง R3A ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสัดส่วนในปี 2550 เพียงร้อยละ 1.4 ปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 37.2 และปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 61.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 สัดส่วนการค้าไทย-จีนตอนใต้ผ่านด่านศุลกากรในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

ด่านศุลกากร	2550	2551	2552	2553	2554	2555
- ด่านศุลกากรเชียงของ	1.4	3.8	21.9	37.2	56.6	61.5
- ด่านศุลกากรเชียงแสน	98.0	95.5	77.2	62.1	42.8	38.0
- ด่านศุลกากรแม่สาย	0.2	0.4	0.2	0.5	0.6	0.4
- ด่านศุลกากรอื่น ๆ	0.3	0.3	0.7	0.3	0.1	0.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: คำนวณจากฐานข้อมูลกรมศุลกากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

นอกจากนี้เส้นทาง R3A ยังเอื้อต่อการส่งออกสินค้าบางประเภทจากไทยไปจีนตอนใต้ เช่น ผลไม้สดและแช่แข็ง ดอกกล้วยไม้สด และเครื่องจักรกลต่างๆ ในทางกลับกันยังเอื้อต่อการนำเข้าสินค้าจากจีนตอนใต้ด้วย เช่น ผักและผลไม้จากมณฑลยูนนาน และดอกไม้สดชนิดต่างๆ เนื่องจากการขนส่งทางเรือไม่มีบริการคอนเทนเนอร์ห้องเย็นที่รักษาอุณหภูมิของสินค้า ทำให้การขนส่งทางถนนมีความได้เปรียบกว่าการขนส่งทางแม่น้ำโขง

นอกจากนี้ต้นทุนในการขนส่งสินค้าก็เป็นสาเหตุหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงเส้นทางการขนส่งสินค้า จากการสอบถามผู้ประกอบการชายแดนในภาคเหนือพบว่า เดิมการขนส่งสินค้าจากชายแดนภาคเหนือไปยังท่าเรือของ สป.จีน (เชียงแสน-สบทลวย(เมียนมาร์)-ท่าเรือกว๋นเล่ย์) ค่าขนส่งสินค้าประมาณกิโลกรัมละ 2 บาท (สำหรับช่วงฤดูแล้งซึ่งปริมาณน้ำในแม่น้ำโขงลดลงอาจเพิ่มเป็นกิโลกรัมละ 2.50 บาท) แต่ภายหลังจากมีเหตุการณ์ยิงลูกเรือจีนในเดือนตุลาคม 2554 เป็นต้นมา ทางการเงินออกระเบียบเพิ่มจำนวนลูกเรือในเรือขนส่งสินค้าทางแม่น้ำโขงจาก 3-4 คน เป็น 9 คน ทำให้ต้นทุนการขนส่งสินค้าทางเรือเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าขนส่งเพิ่มเป็นกิโลกรัมละ 3.50 บาท ขณะที่การขนส่งสินค้าทางถนนผ่านเส้นทาง R3A ยังคงมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งประมาณกิโลกรัมละ 3.40 บาท ต่ำกว่าการขนส่งทางแม่น้ำโขง

ทำให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนไปขนส่งสินค้าทางถนนแทนการขนส่งทางแม่น้ำโขง เนื่องจากค่าใช้จ่ายต่ำกว่า อีกทั้งยังใช้ระยะเวลาในการขนส่งน้อยกว่า

ความร่วมมือด้านต่าง ๆ ในอนุภูมิภาค GMS และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ทั้งทางแม่น้ำโขง การก่อสร้างท่าเรือ การปรับปรุงถนน และการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง จะช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าระหว่างไทย ลาว และจีนมากขึ้น ประกอบกับนโยบายการพัฒนาเขตตอนใต้ของจีน (Go West Policy) และยุทธศาสตร์ “หัวสะพาน” เพื่อเชื่อมมณฑลตะวันตกกับอาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 5 ปี ฉบับที่ 12 ของจีน จะทำให้การค้าระหว่างภาคเหนือของไทยกับจีนตอนใต้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ภาครัฐของไทยควรมีการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น การพัฒนาระบบรางรองรับการขนส่งสินค้าที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการเดินรถ และการเปลี่ยนถ่ายสินค้าคลังสินค้า ตลอดจนการบริหารจัดการด้านการขนส่ง ด้านความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลกระทบจากการขนส่งอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถใช้โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมของไทยอย่างคุ้มค่า ช่วยลดต้นทุนด้าน Logistics ของประเทศ และลดผลกระทบจากการขนส่งสินค้าให้เหลือน้อยที่สุด ตลอดจนปรับปรุง ระเบียบ กฎ เกณฑ์ ลดขั้นตอนด้านพิธีการทางศุลกากรของไทย เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า และการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนเศรษฐกิจภาค
สำนักงานภาคเหนือ
เมษายน 2556
โทร. 0 5393 1148

Concept ของเครื่องชี้เศรษฐกิจ

ในรายงานฉบับนี้ เครื่องชี้ในการวิเคราะห์เศรษฐกิจและการเงินมณฑลยูนนานที่สะท้อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจมี 14 รายการ โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เป็นรายไตรมาส และมีการปรับปรุงข้อมูลย้อนหลังตามที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลล่าสุด เครื่องชี้ดังกล่าวจำแนกได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมณฑลยูนนาน (Gross Domestic Product : GDP) และเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์มวลรวมมณฑลยูนนาน การผลิตขั้นต้น การผลิตขั้นที่สอง การผลิตขั้นที่สาม เครื่องชี้ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม จำนวนนักท่องเที่ยว การบริโภคภาคเอกชน การลงทุน มูลค่าการส่งออกสินค้า มูลค่าการนำเข้าสินค้า เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ข้อมูลแสดงเป็นมูลค่า ณ ราคาประจำปี

2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมณฑลยูนนาน จะแสดงไว้ทั้งราคาคงที่และราคาประจำปี แต่ในการวิเคราะห์จะใช้ราคาคงที่เป็นหลัก สำหรับองค์ประกอบของ GDP ประกอบด้วย การผลิตขั้นต้น ขั้นที่สอง และขั้นที่สาม แสดงเฉพาะอัตราการเปลี่ยนแปลง ณ ราคาคงที่

2.2 อัตราการเปลี่ยนแปลงของเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญ แบ่งเป็นด้านอุปทาน (Supply Side) ประกอบด้วย เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม แสดงเป็นราคาคงที่ สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งสะท้อนกิจกรรมด้านบริการแสดงไว้เป็นราคาประจำปี ส่วนด้านอุปสงค์ (Demand Side) ประกอบด้วย การบริโภคภาคเอกชน การลงทุน มูลค่าการส่งออกสินค้า มูลค่าการนำเข้าสินค้า รวมทั้งเงินฝากและเงินให้สินเชื่อสถาบันการเงิน แสดงเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลง ณ ราคาประจำปี

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจสำคัญของมณฑลยูนนาน

	2554	2555	2555			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมมณฑลยูนนาน						
◆ ณ ราคาประจำปี						
- มูลค่า (พันล้านหยวน)	875.1	1,031.0	199.2	217.4	253.4	361.0
- %YOY	21.1	17.8	14.5	16.6	16.8	21.2
◆ ณ ราคาคงที่						
- %YoY	13.7	13.0	10.8	12.6	14.4	14.2
1.1 การผลิตขั้นต้น^{1/3/}	140.8	165.5	18.1	24.4	44.9	78.0
%YoY ^{2/}	6.0	6.7	3.4	7.2	8.9	7.3
1.2 การผลิตขั้นที่สอง^{1/4/}	399.1	441.9	99.2	100.4	93.3	149.0
%YoY ^{2/}	18.0	16.2	13.5	13.5	17.1	20.7
1.3 การผลิตขั้นที่สาม^{1/5/}	335.2	423.6	81.8	92.7	115.2	133.9
%YoY ^{2/}	11.8	11.4	9.0	12.6	14.4	9.6
2. เครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ ณ ราคาประจำปี						
2.1 เกษตรกรรม (พันล้านหยวน)	140.8	165.5	37.4	43.4	66.5	18.2
%YoY ^{2/}	6.0	6.7	3.5	7.5	9.7	6.1
2.2 อุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	275.4	345.1	74.2	78.8	n.a.	n.a.
%YoY ^{2/}	18.0	15.1	12.7	13.5	15.5	18.7
2.3 จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	167.3	200.9	n.a.	n.a.	n.a.	124.2
%YoY	14.1	20.1	n.a.	n.a.	n.a.	64.4
2.4 การบริโภคภาคเอกชน (พันล้านหยวน)	300.0	354.2	76.7	78.9	83.4	115.1
%YoY	20.0	18.0	16.0	15.4	15.7	24.9
2.5 การลงทุนในทรัพย์สินถาวร (พันล้านหยวน)	711.0	755.4	116.5	198.1	204.9	235.8
%YoY	27.4	27.3	27.0	19.0	26.0	37.2
2.6 มูลค่าการค้าต่างประเทศ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	16,050.0	21,005.0	3,090.0	4,256.0	6,775.0	6,884.0
%YoY	19.6	31.0	-10.8	18.2	46.0	124.0
2.7 มูลค่าการส่งออกสินค้า (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	9,470.0	10,020.0	1,290.0	1,944.0	3,478.0	3,308.0
%YoY	24.6	5.8	-40.3	-0.7	16.1	48.1
2.8 มูลค่าการนำเข้าสินค้า (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	6,580.0	10,990.0	1,800.0	2,312.0	3,297.0	3,581.0
%YoY	13.2	67.6	37.8	35.0	103.3	94.3
2.9 เงินฝาก (พันล้านหยวน)	1,535.7	1,797.8	1,591.0	1,662.3	-1,506.6	51.1
%YoY	14.5	17.0	13.1	15.1	23.1	16.7
2.10 เงินให้สินเชื่อ (พันล้านหยวน)	1,211.5	1,387.0	1,262.5	1,316.8	-1,229.6	37.3
%YoY	14.6	14.3	13.9	15.7	16.6	11.2
2.11 ดัชนีราคาผู้บริโภค (%YoY)	4.9	2.7	4.6	3.2	1.2	1.8

ที่มา: รวบรวมโดยธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

หมายเหตุ ^{1/} มูลค่า ณ ราคาประจำปี

^{2/} อัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่ (Previous year = 100)

^{3/} การผลิตขั้นต้น ประกอบด้วย เกษตร ป่าไม้ ปศุสัตว์ และประมง

^{4/} การผลิตขั้นสอง ประกอบด้วย การผลิตอุตสาหกรรม เหมืองแร่ ไฟฟ้า น้ำ ก๊าซ และการก่อสร้าง

^{5/} การผลิตขั้นที่สาม ประกอบด้วย การผลิตอื่นนอกเหนือจากการผลิตขั้นต้นและขั้นที่สอง

